

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Eğitimde Kalite alışmalarında MÜDEK Akreditasyonunun Yeri

A. Bülent Özgüler
MAK Başkanı, MÜDEK

Yavuz Eril
Genel Sekreter, MÜDEK

35. MDK Toplantısı, Bayburt Üniversitesi, 11-12 Mayıs 2018, Bayburt

Sunum İçeriği

1. Eğitimde Kalite alışmaları
 - i. Yeterlilikler ve Bologna Süreci
 - ii. Kurumsal Değerlendirme ve YKK
 - iii. Program Akreditasyonu ve MÜDEK

2. MÜDEK Program Değerlendirmeleri
 - i. Kısaca MÜDEK
 - ii. MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri
 - iii. Değerlendirilen Programların Performansı

Yeterlilikler

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

- Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, seviye tanımlayıcılar ile belirlenen ve mesleki yeterlilikleri (bir mesleği icra etmek için gerekli bilgi beceri ve davranışlar) Avrupa'da standartlaştırmak amacıyla oluşturulmuş bir anlaşmadır. Yeterlilikler 8 değişik seviyede belirlenmiştir.
- Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi (The Overarching Framework for Qualifications of EHEA) 2005'te Bologna Süreci üyesi 45 ülkenin Eğitim Bakanları tarafından benimsenen ve "Dublin Seviye Tanımlayıcıları"nın esas alan bir çerçevedir. Yükseköğretimin her kademesi sonunda kazanılması gereken öğrenim çıktıları tanımlanmıştır.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

- Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Bologna Süreci'ne üye ülkelerin 2010 yılına kadar oluşturmayı taahhüt ettikleri "yükseköğretim alanında ulusal yeterlilikler çerçevesi" için ulusal düzeyde gerçekleştirilen çalışmalardır.
- Yükseköğretim alanında yeterlilik, mesleki yeterliliklere benzer şekilde, bir yükseköğretim derecesini başarı ile tamamlayan kişinin neleri bilebileceği, neleri yapabileceği ve nelere yetkin olacağını ifade eder.
- Yükseköğretim ön lisans ve lisans programlarına ilişkin yeterlilikler:
 - a) Meslekî ön lisans diploması, 2 yıl (120 AKTS)
 - b) Ön lisans diploması, 2 yıl (120 AKTS)
 - c) Lisans diploması, 4 yıl (240 AKTS)
 - ç) Lisans diploması, 5-6 yıl (300-360 AKTS): Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık, Tıp

Mesleki Yeterlilikler

- MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2015-2018 arasında yayımlanmış olduğu tebliğler ile toplam 81 meslekte belge zorunluluğu başlatılmıştır. Seviye 3, 4, 5 düzeyinde yeterlilikler belirlenmiş ve (zorunlu olan ve olmayan mesleklerde) belge verilmesine başlanmıştır.
- MYK ve Sektör Komiteleri: Yeterliliklerin belirlenmesi, Sınav yöntemi ve konularının belirlenmesi, Sınav değerlendirmeleri
- Mühendislik mesleği: TMMOB kaydı, YÖK temel mühendislik sınavı, MYK yeterlilik belgesi?

Bologna Süreci

- Bologna Süreci Ana Faaliyet Alanları
 - Diploma ve Derecelerin Tanınması
 - Kalite Güvencesi
 - Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi
 - Öğrenci Katılımı ve Sosyal Boyut
- Bologna Eşgüdüm Komisyonları (BEK) bu dört alan kapsamında olan
 - AKTS
 - Öğrenim Çıktıları
 - Hareketlilik
 - Öğrenciyi süreçlere katma gibi faaliyetleri düzenler

Akreditasyon: Tanım

- **Kalite Güvencesi:** Bir kalite sisteminde uygulanan planlı ve sistematik faaliyetler. ... Gerçekleştirilen sistematik ölçümler, belli bir standartla kıyaslama ve süreç izleme ile birlikte, bunlarla ilişkili olan ve hataları önlemek amaçlı oluşturulan bir geri besleme çevrimi. (*)
- **Akreditasyon:** Bir kurumun, hizmetin veya bireyin, ihtiyaç duyulan bir hizmeti veya operasyonu sunabilmesi için onun olanaklarının, kapasitesinin, tarafsızlığının, yetkinliğinin ve tutarlılığının, tanınırlığı olan bir ajans tarafından belgelenmesi. (*)
- **Eğitim Akreditasyonu:** Bir eğitim kurumu veya programının hizmet ve operasyonlarının, geçerli standartlara (ölçütlere) uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla dış bir ajans tarafından değerlendirildiği bir tür kalite güvence sürecidir.

(*) ASQ (American Society for Quality) tanımları

Kurumsal Değerlendirme: Dünya

- **Avrupa Birliği:** *EUA-InstEval (European University Association)* Bu kurumsal değerlendirme programının misyonu yksekretim kurumlarına, gönüllü [ve ücretli] bir dış değerlendirme yoluyla, kendi stratejik liderliklerini ve değişim yönetimi kabiliyetlerini geliştirmek için destek sağlamak.
- **ABD:** Yaklaşık 3000 yksekretim kurumunun kurumsal akreditasyonu «bölgesel akreditasyonlar» yoluyla yapılıyor. rnek olarak «*New England Association of Schools and Colleges*» incelenebilir.
- **Birleşik Krallık:** *QAA (Quality Assurance Agency for Higher Education)* zerk, sivil inisiyatif bir kuruluş. Meslek rgtleri konsorsiyumu. «Kurumsal değerlendirme» yapıyor.
- **Japonya:** *JUAA (Japan University Accreditation Association)* Yüksek retim kurumlarının bir araya gelerek oluşturduğu sivil dernek. Üniversite ve «college» «school» gibi diğer yksekretim kurumlarınınin zorunlu dış değerlendirmesini yapıyor ve akredite ediyor.
- **Avusturya:** *AQ (Agency for Quality Assurance and Accreditation)* Kurumsal akreditasyon yapıyor ve kalite kültürünü yerleştirmeye alışıyor. YKK'ya benziyor ama program akreditasyonu da yapıyor.

Kurumsal Akreditasyon/Değerlendirme

- Kullanılan Standartlar/Ölçütler:
 - Misyon ve Amaçlar
 - Planlama ve Değerlendirme
 - İdari Yapı ve Yönetim
 - Akademik Program
 - Öğretim Kadrosu
 - Öğrenciler
 - Bilgi Kaynakları
 - Fiziksel ve Teknolojik Altyapı
 - Finans Kaynakları
 - Kamuya Açıklık
 - Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri (*Varsa!*)
 - İlişkilerde Etik ve Bütünsel Tutarlılık

Mühendislikte Lisans Programı Akreditasyonu

Şemsiye Örgüt IEA (International Engineering Alliance)

Karşılıklı tanıma anlaşması **Washington Accord** imzacıları (üyeleri)

1. Australia - Engineers Australia (1989)
2. Canada - Engineers Canada (1989)
3. China Association for Science and Technology, CAST (2016)
4. Chinese Taipei - Institute of Engineering Education Taiwan (2007)
5. Hong Kong China - The Hong Kong Institution of Engineers (1995)
6. India - National Board of Engineering (2014)
7. Ireland - Engineers Ireland (1989)
8. Japan - Japan Accreditation Board for Eng. Education (2005)
9. Korea - Accreditation Board for Eng. Education of Korea (2007)
10. Malaysia - Board of Engineers Malaysia (2009)
11. New Zealand - Institution of Professional Engineers NZ (1989)
12. Pakistan – Pakistan Engineering Council (2017)
13. Russia - Association for Engineering Education of Russia (2012)
14. Singapore - Institution of Engineers Singapore (2006)
15. South Africa - Engineering Council of South Africa (1999)
16. Sri Lanka - Institution of Engineers Sri Lanka (2014)
17. Turkey - MÜDEK (2011)
18. United Kingdom - Engineering Council UK (1989)
19. United States - ABET (1989)

Mühendislikte Lisans Programı Akreditasyonu

Şemsiye Örgüt ENAEE (European Network for Accreditation of Engineering Education)

EUR-ACE etiketi vermeye yetkili ve karşılıklı tanıma anlaşması bulunan kuruluşlar

1. CTI (France)-Commission des Titres d'Ingénieur
2. ASIIN (Germany)
3. Engineers Ireland (Ireland)
4. QUACING (Italy)- Agenzia per la Certificazione di Qualità e l'Accreditamento EUR-ACE dei Corsi di Studio in Ingegneria
5. Ordem dos Engenheiros (Portugal)
6. ARACIS (Romania)-Agency for Quality Assurance in Higher Education
7. AEER (Russia)-Association for Engineering Education of Russia
8. KAUT (Poland)
9. MÜDEK (Turkey)-Association for Eval. and Accreditation of Engineering Programmes
10. Engineering Council (UK)
11. OAQ (Switzerland)-Organ für Akkrediti. und Qualitäts. der Schweizerischen Hochschulen
12. ANECA (Spain)-National Agency for Quality Assessment and Accreditation of Spain
13. FINEEC (Finland)-Korkeakoulujen arviointineuvosto KKA
14. ZSVTS –(Slovakya) - Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností

Kurumsal ↔ Program

Farklar	Değerlendirme Kapsamı	Odaklanılan Özellikler	Ayrıntı Düzeyi	Kuruma Yararı	Giren Öğrenciye Yararı	Çıkan Öğrenciye Yararı
Kurumsal	Bütünsel (Rektör Perspektifi)	Girdiler (Stratejik Plan)	Ana Hat	Eşgüdüm	Ortam Kalitesine Güven	Kurumsal Kimlik
Program	Bilimsel Alan (Bölüm Başkanı Perspektifi)	Çıktılar (Bilgi, beceri)	Detay	Mezun Nitelikleri	Eğitimde Kalite Düzeyine Güven	Profesyonel Hayat için Referans

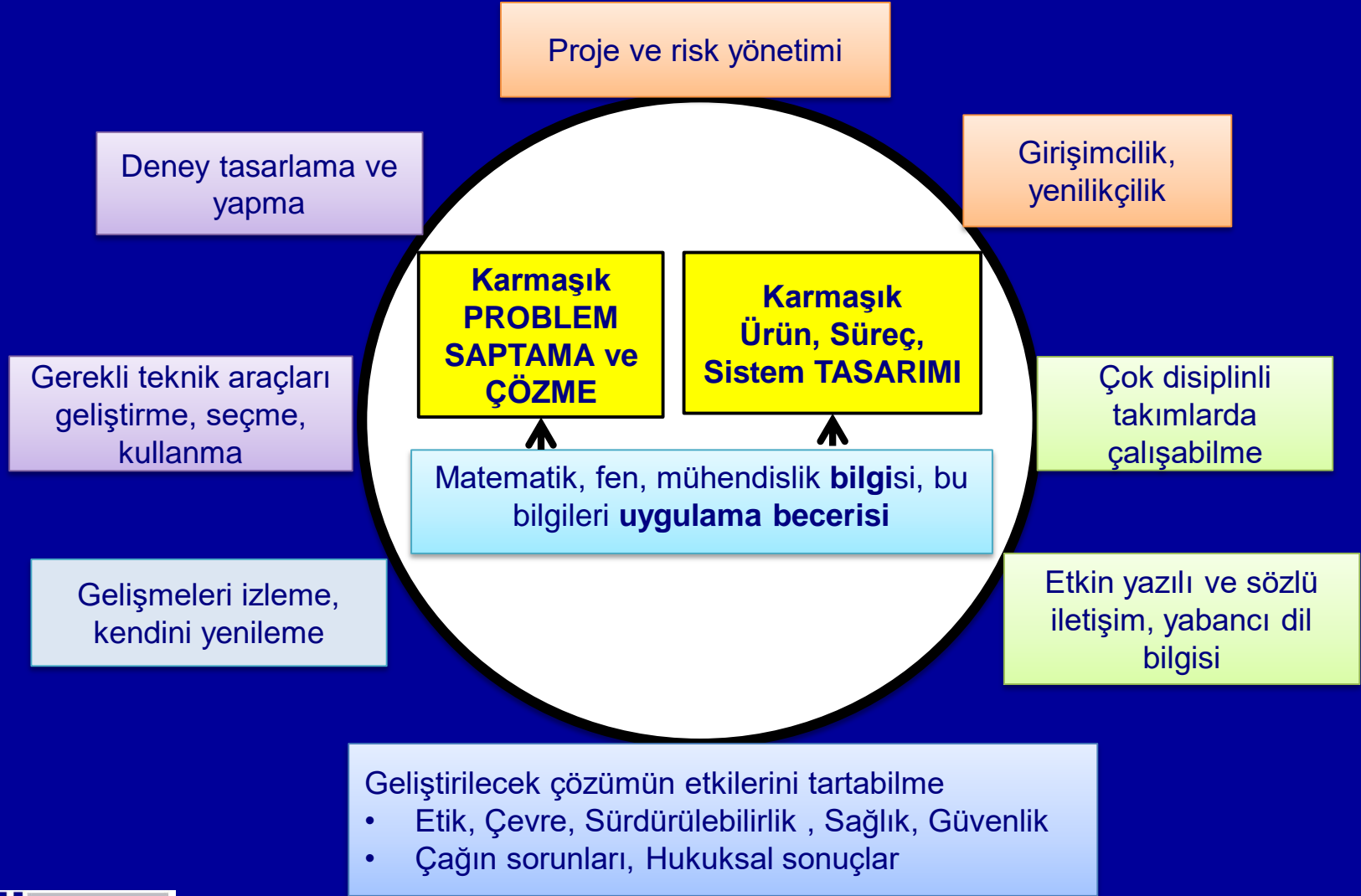
- Her iki değerlendirmede ortak olan konular:
 - Öğretim Kadrosu
 - Öğrenciler
 - Bilgi Kaynakları
 - Fiziksel ve Teknolojik Altyapı
 - Karar Alma Süreçleri

Fark	
Kurumsal	Tüm Kurumda
Program	Programı İlgilendirdiği Kadarıyla

Program Değerlendiricisi: Kanıt Var mı?

- Bakılması gereken ayrıntı düzeyi:
 - Gazetecilikle ilgili temel kavram ve ilkeleri bilir
(*Gazetecilik ve Habercilik, İLEDAK*)
 - Diyetetik bilgilerini uygulayabilir
(*Beslenme ve Diyetetik, SABAK*)
 - Sanat ve tasarım yöntemlerini, materyallerini bilir
(*Sanat Temel Alanı*)
 - Hukuk metodolojisi ile yorum yöntemlerini bilir
(*Hukuk Temel Alanı*)
 - Toplumunun yaşadığı dönüşümlerin nedenlerini bilir
(*Sosyal ve Davranış Bilimleri Temel Alanı*)

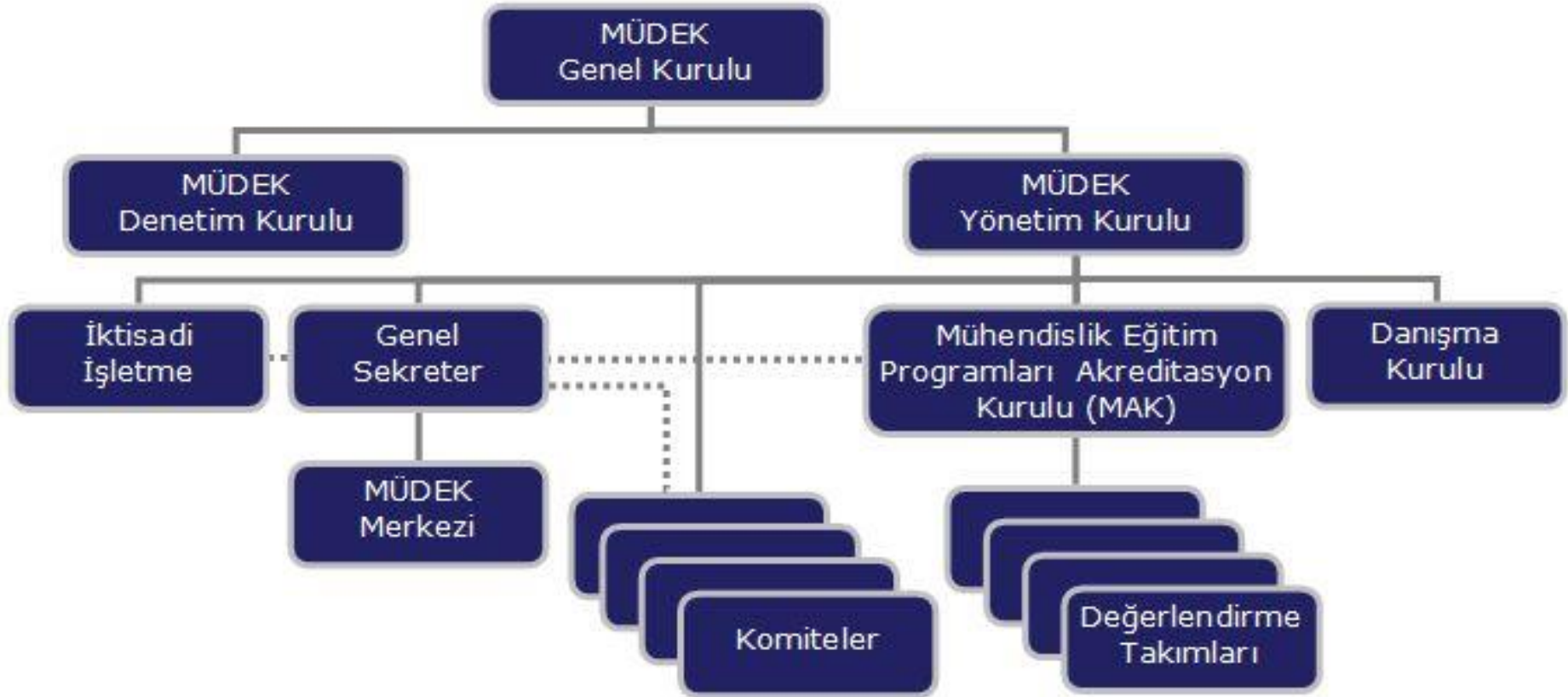
MÜDEK Program Çıktıları

MÜDEK: Temel Özellikleri

- Mali ve idari olarak bağımsız bir dernektir.
- Üye ve yönetim yapısında akademi ve sanayi dengesi gözetilir.
- Ofis yönetimi dışındaki tüm faaliyetleri gönüllüler yürütür.
- Akreditasyon sürecinin tüm evrelerini Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (MAK) yönetir.
- Akreditasyon kararlarında MÜDEK - MAK son yetkilidir.
- Etkinlikleri:
 - Mühendislik lisans programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu
 - Değerlendiricilerin seçimi ve eğitimi
 - Kurumların program değerlendirmesi konusunda bilgilendirilmesi ve eğitimi
 - Akreditasyon süreçleri ve değerlendirme ölçütleri iyileştirme çalışmaları

MÜDEK: Dernek Yapılanması

MÜDEK: Değerlendirme ve Akreditasyonlar

	2003-2017 Toplam	2017-2018 Devam eden ⁽²⁾	2018-2019 Planlanan ⁽³⁾
Programları değerlendirilen üniversiteler	51	31	33
Farklı disiplinler	26	19	23
Toplam program değerlendirmeleri	827 (357) ⁽¹⁾	101 (62)	144 (49)
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar	268 [78]		

(1) Bazı programlar birden fazla kez değerlendirildi

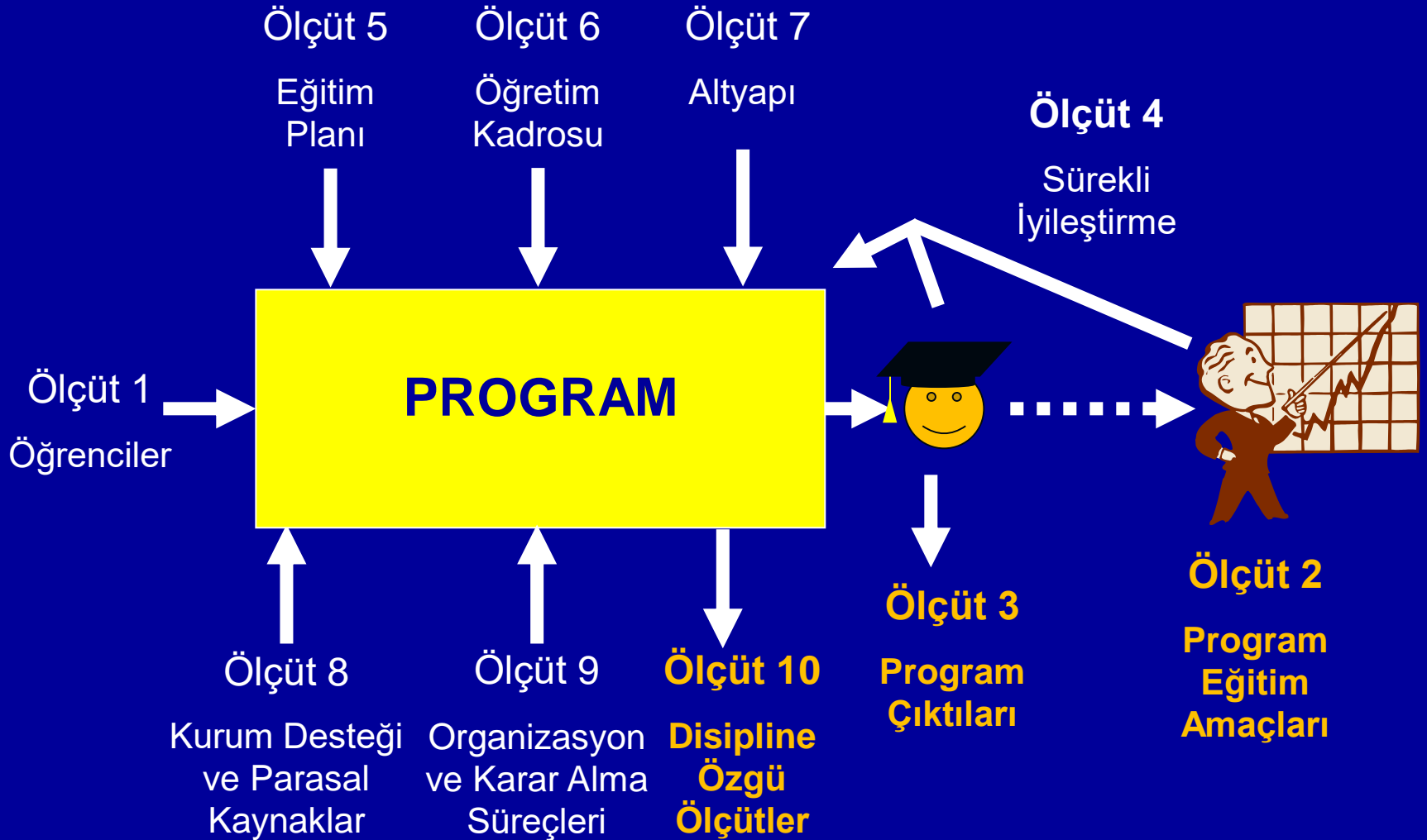
(2) 08 Kasım 2017 itibariyle

(3) 01 Mart 2018 itibariyle

() ara değerlendirmeler

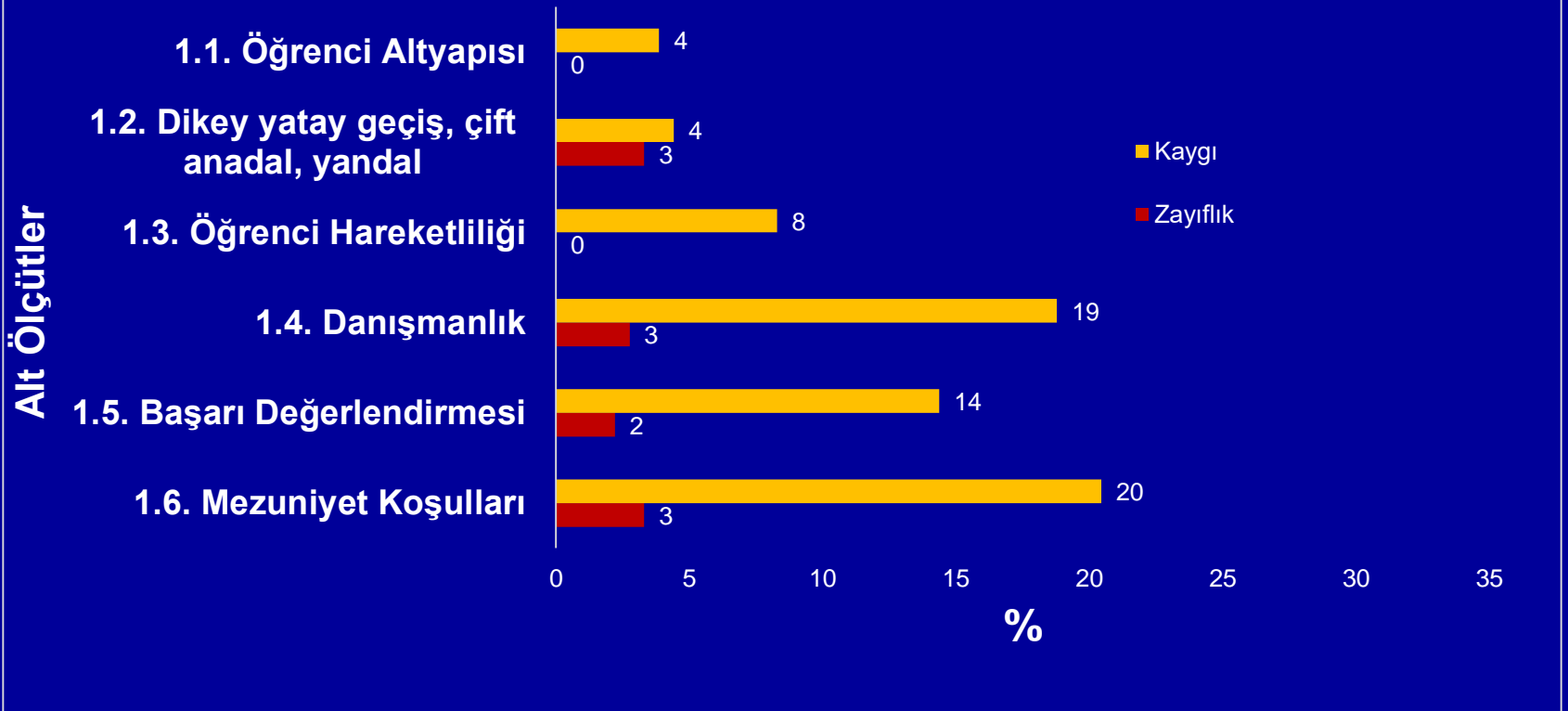
[] kısa süreli

MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri

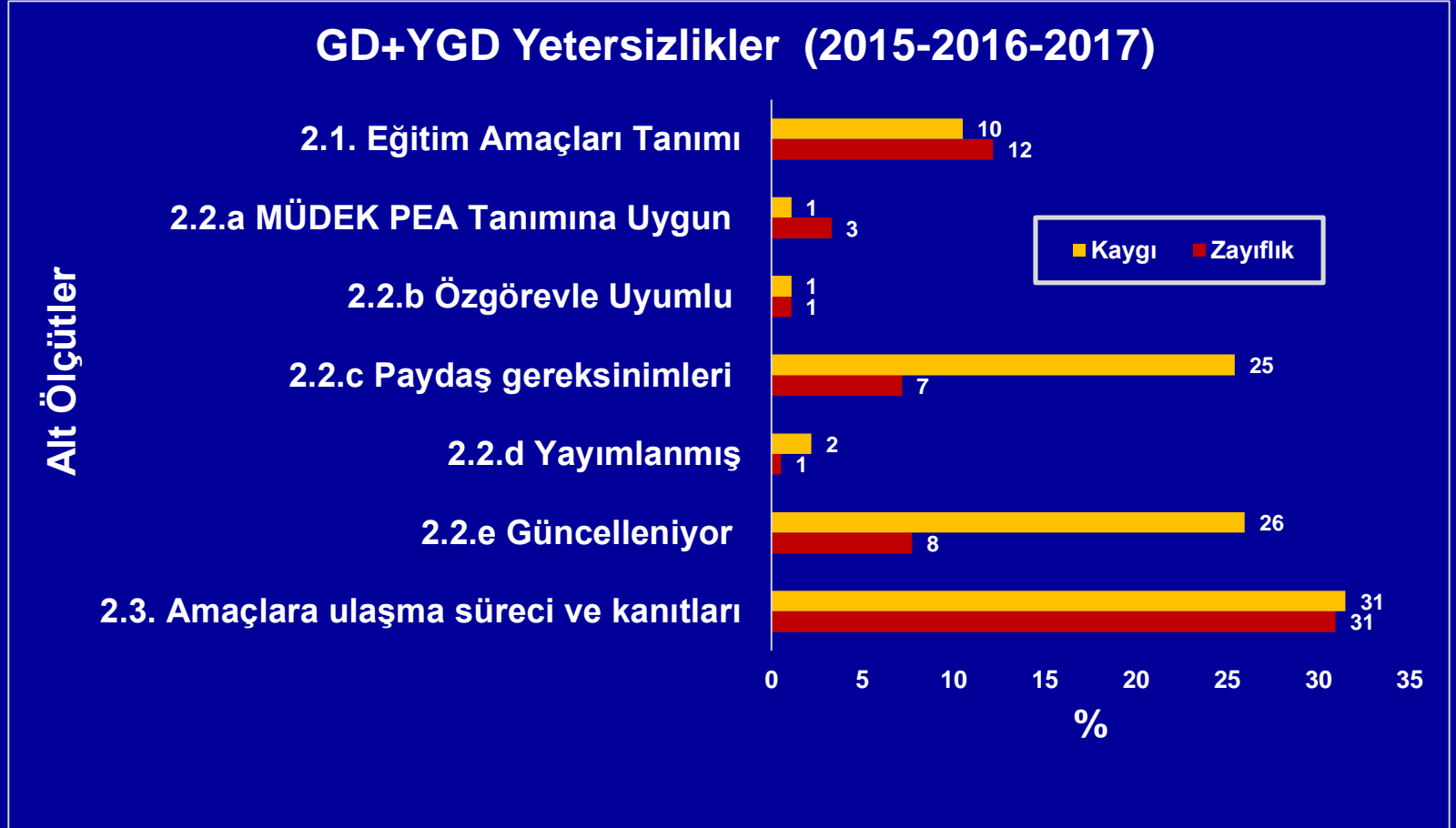

Ölçüt 1 - Öğrenciler

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

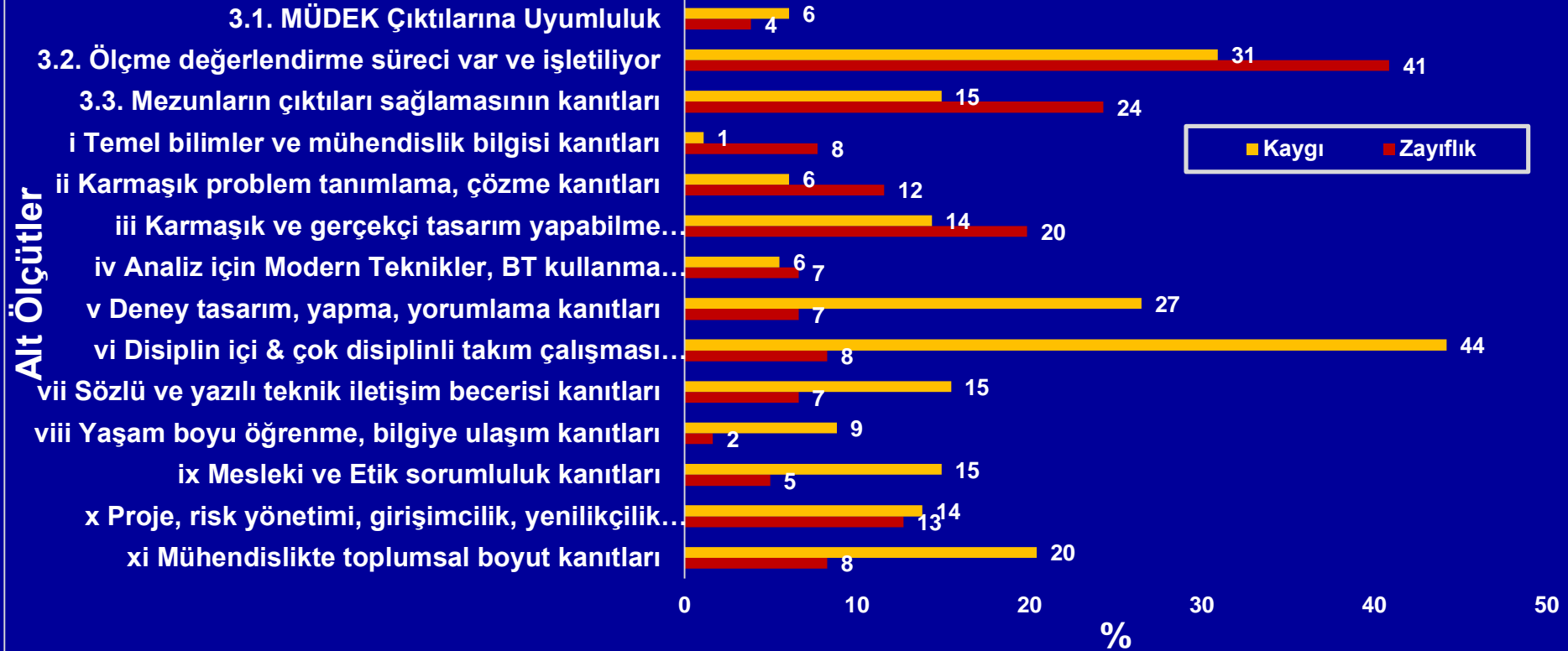

Ölçüt 2 - Program Eğitim Amaçları

Ölçüt 3 – Program Çıktıları

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

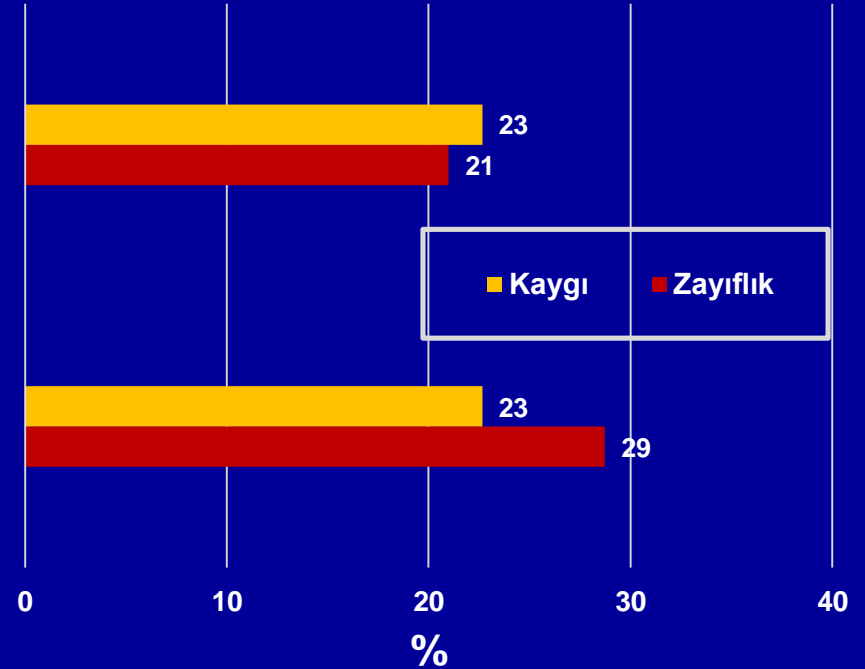
Ölçüt 4 – Sürekli İyileştirme

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

Alt Ölçütler

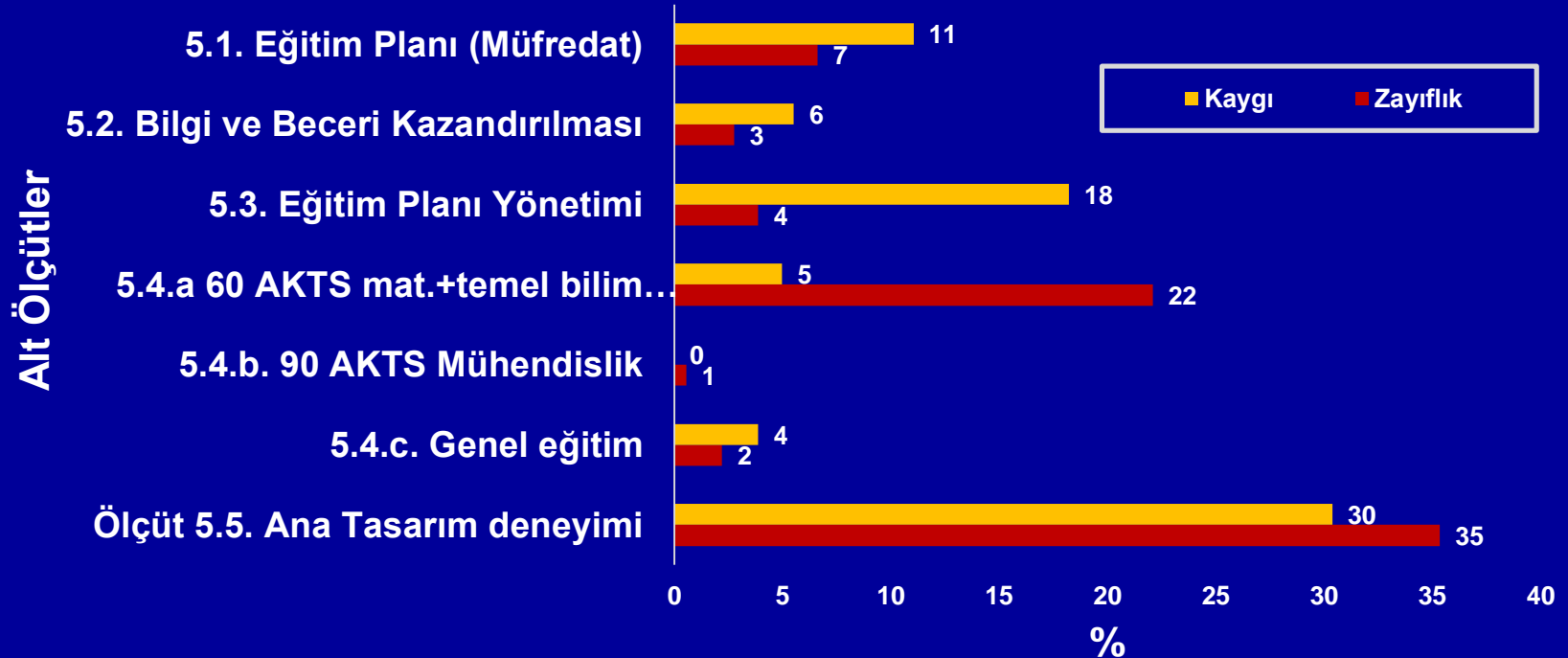
4.1. Ölçme Değerlendirme Sürekli İyileştirme için kullanılıyor

4.2. İyileştirme sistematik toplanmış verilere dayalı

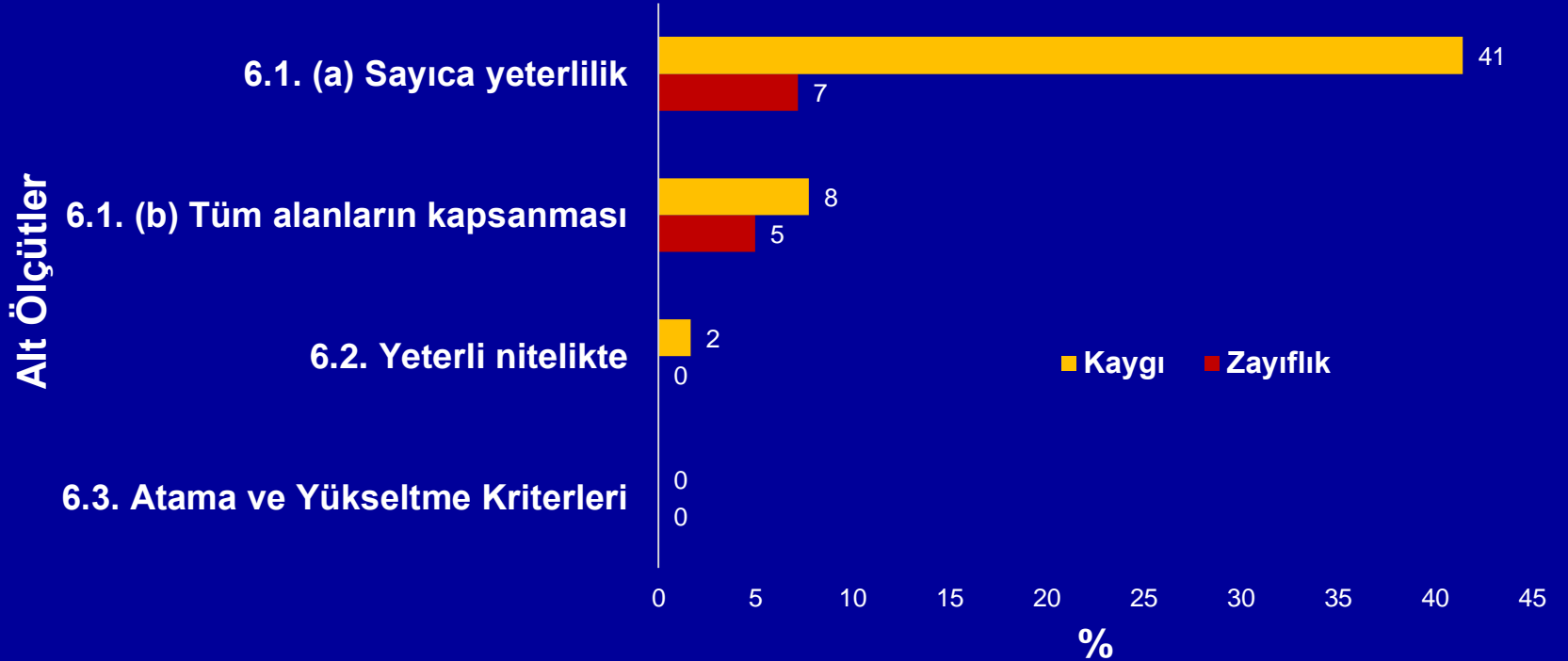
Ölçüt 5 – Eğitim Planı

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

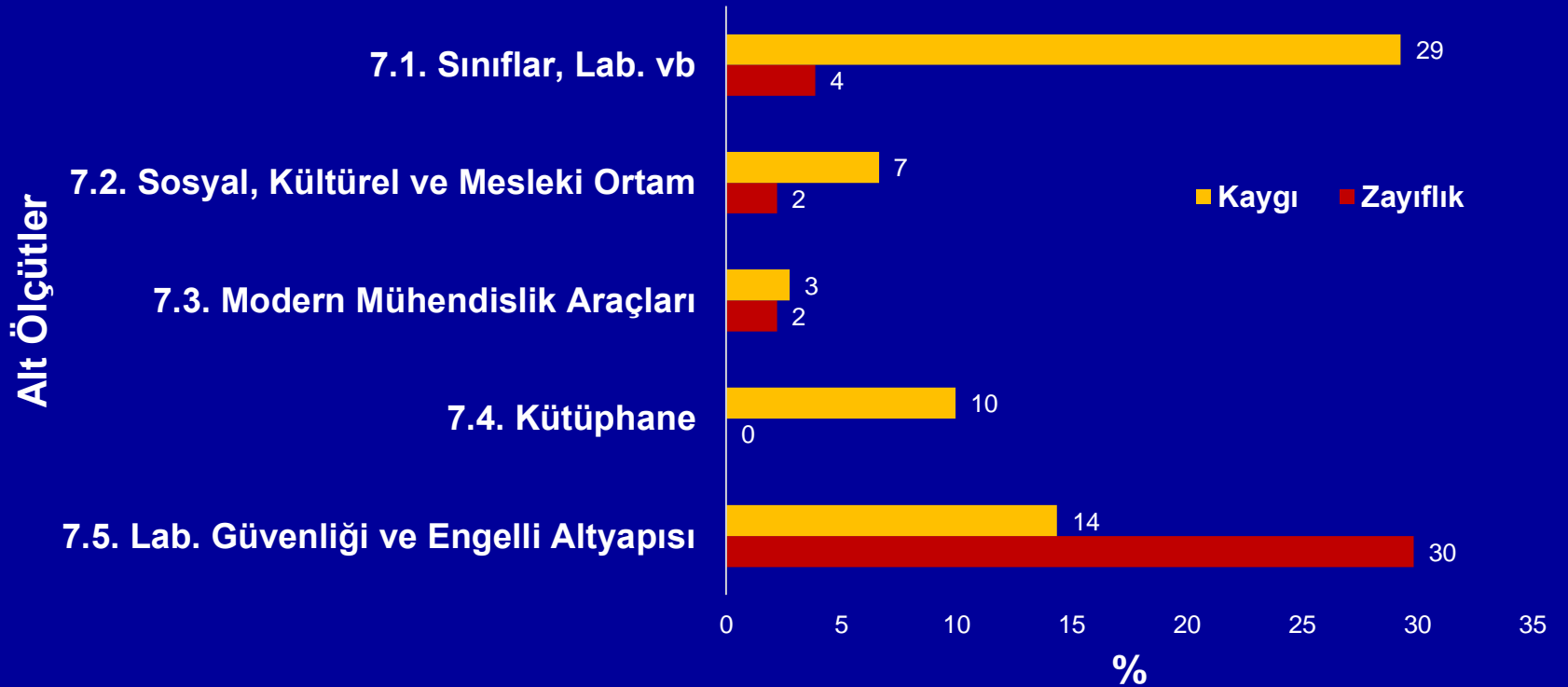
Ölçüt 6 – Öğretim Kadrosu

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

Ölçüt 7– Altyapı

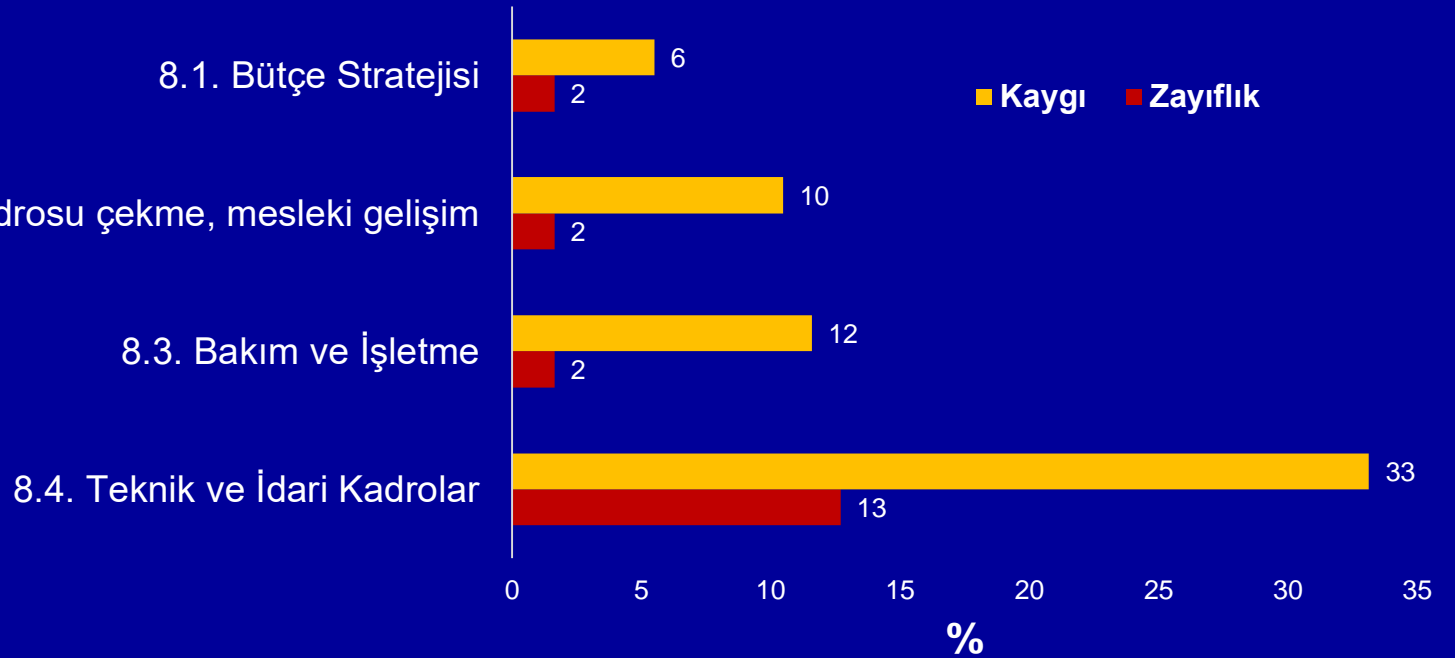
GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

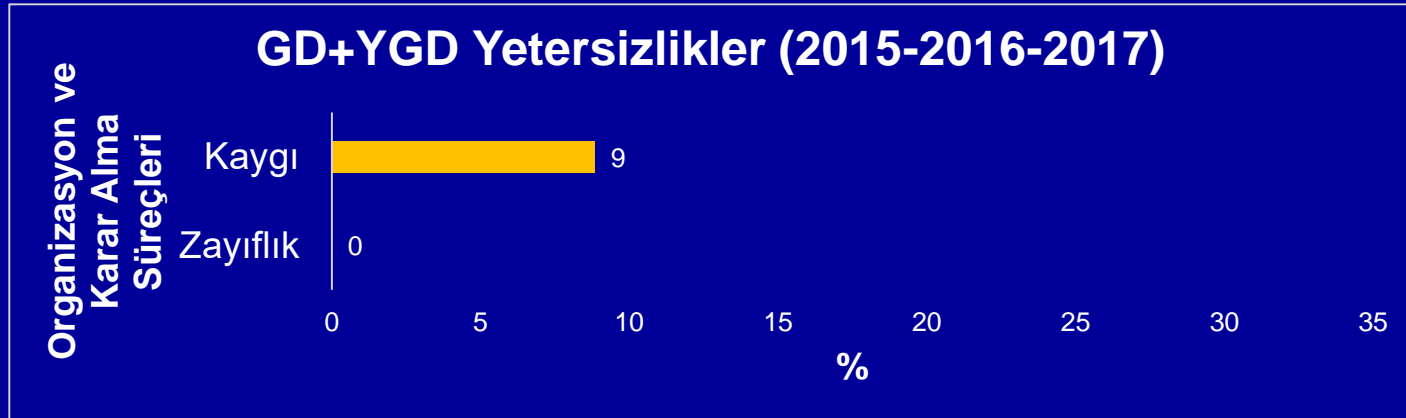
Ölçüt 8–Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

Alt Ölçütler

Ölçüt 9–Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri

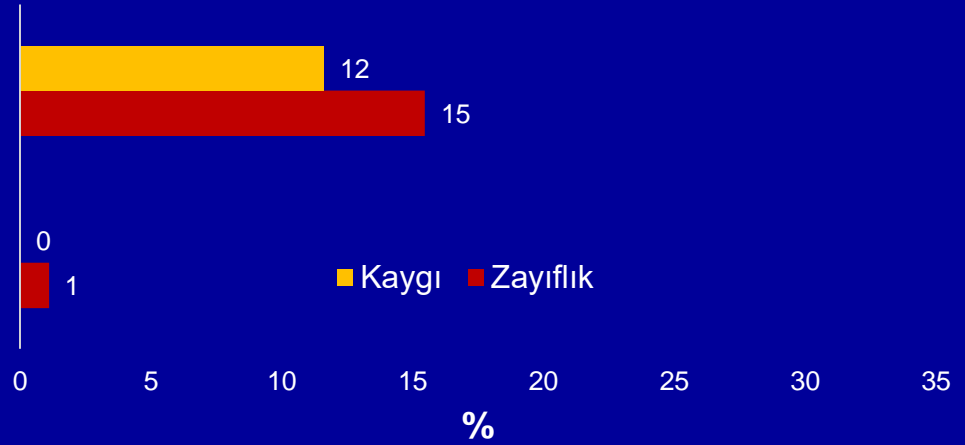
Ölçüt 10–Disipline Özgü Ölçütler

GD+YGD Yetersizlikler (2015-2016-2017)

Alt Ölçütler

10.1. Disipline Özgü Özel Ölçütler

10.2. Birden fazla ölçüt kümesi sağlanması

En Sık Karşılaşılan Zayıflıklar

104 GD, 77 YGD

En Sık Yapılan "Zayıflık" Değerlendirmeleri (2015-2016-2017)

Not: Rastlanma sıklığı >% 20 olan yetersizlikler kapsanmıştır.

En Sık Karşılaşılan Kaygılar

104 GD, 77 YGD

En Sık Yapılan "Kaygı" Değerlendirmeleri (2015-2016-2017)

Teşekkürler

MÜDEK Zincirlidere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: [infos at mudek.org.tr](mailto:infos@mudek.org.tr)
<http://www.mudek.org.tr/>